

نمایشگاهی به وسعت امریکای لاتین

تجسمی

■ **امین سلیمانی فارسانی**
آثار «آرس» در نخستین گالری نمایشگاه کارتون
 و **کاریکاتور امریکای لاتین به نمایش گذاشته شده**، البته آثارش آنقدر جذاب است که مدیران موزه، یکی از آنها را در ایضاد بزرگ‌تر از اصل آن روی برخی دیوارهای نمایشگاه چاپ کرده‌اند.

است. ۱۰ تن از هنرمندانی که در این نمایشگاه اثر دارند، به دعوت حوزه هنری انقلاب اسلامی به ایران آمدند و در مراسم افتتاحیه آن حضور داشتند. آریستیدس استبان هرناندز گوئرو (Aristides Esteban Hernandez Guerrero)، ملقب به «آرس» یکی از این هنرمندان است.

«آرس» دوم سپتامبر ۱۹۶۳ در هوانا، پایتخت کوبا به دنیا آمد، در سال ۱۹۸۷ تحصیلات پزشکی را به پایان رساند و در سال ۱۹۹۲ در رشته روانپزشکی تخصص گرفت.

نمایشگاه کارتون و کاریکاتور امریکای لاتین در آستانه روز ملی مبارزه با استبداد جهانی و روز دانش‌آموز با حضور جمعی از مدیران حوزه هنری، وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، البرتو گوئزالس کاسالس، سفیر کشور کوبا در ایران افتتاح شد.

آثار این نمایشگاه به لحاظ موضوعی از تنوع خوبی برخوردار است و به زبان جهانی هنر تصویر، محتوای مهمی از جمله مشکلات زیست‌محیطی، تبعیض‌های نژادی، جنگ‌نرم، فقر غذایی، بحران آب و تهاجم فرهنگی را بیان می‌کند که در این میان استبداد جهانی، ظلم و نابرابری رسانه‌های خبری در وقوع فجایع بشری مثل مسئله فلسطین بیشتر مورد توجه قرار دارد.

در این نمایشگاه آثار هنرمندان برجسته ۱۵ کشور منطقه امریکای لاتین از جمله آرژانتین، کوبا، کلمبیا، برزیل، گواتمالا، پرتو، ونزوئلا و نیکاراگوئه ارائه شده

همچنین در سال ۲۰۰۲ از طرف وزارت فرهنگ دولت کوبا برنده مدال فرهنگ این کشور شد و نامش به فهرست بهترین کارتون‌سازهای قرن بیستم این کشور راه یافت. آثار آرس در نخستین گالری نمایشگاه کارتون و کاریکاتور امریکای لاتین به نمایش گذاشته شده و البته آثارش آنقدر جذاب است که مدیران موزه، یکی از آنها را در ایضاد بزرگ‌تر از اصل آن روی برخی دیوارهای نمایشگاه چاپ کرده‌اند.

آرس در این نمایشگاه ۱۵ اثر دارد که با موضوعاتی مثل جنگ رسانه‌ای، اقدامات ظالمانه و جنگ‌طلبانه امریکا، تروریسم، حقوق بشر و بیماری کرونا خلق شده‌اند. در یکی از این آثار نمای بسته‌ای از چهره مجسمه آزادی امریکایی دیده می‌شود که چشمانش با اجزای سنگی در این اثر اعتراض خود را به بی‌عدالتی سیاست‌های کشورهای که دم از حقوق بشر و آزادی می‌زنند، نشان می‌دهد و امریکا را به بی‌عدالتی محکوم می‌کند.

اما مبارزه آرس با استبداد جهانی و در رأس آنها امریکای دارد. وی ۱۴ کتاب کاریکاتور منتشر و چهار کتاب را نیز تصویرگری کرده است. او تاکنون همایش‌های متعددی نیز در زمینه کارتون و کمیک در دنیا و در کشورهای کوبا، ایران، مکزیک، کلمبیا، ترکیه، کانادا، اسپانیا، ونزوئلا و فنلاند برگزار کرده، همچنین داور مسابقات بین‌المللی متعددی بوده است.

در سال ۱۹۹۲ مجله «ویتنی ورت» در امریکا نام وی را در فهرست بهترین کارتون‌سازهای دنیا ثبت کرد.

نگاهی به کنسرت نمایش «کلنل»

از کلنل پسیان تا سردار سلیمانی

تابلویی شفاف، آگاهی‌بخش می‌شود که چه بر این ملت رفته است.

از نکات مهم دیگر این نمایشنامه و این اجرای شریف، سوئدی، رئیس شهرداری کل به خراسان می‌آید و از کلنل می‌خواهد زمام امور را تحویل دهد، چقدر سخت است برای کلنل پسیان که بیگانه‌ای بر او ورود کند و در قامت یک ژنرال بخواهد او را خلع بند کند.

نگاه کلنل بر نقش هنرمندان (عسارف قزوینی) در زمان خود هم از مناظر دیدنی و شنیدنی است که چگونه از مقام هنر و هنرمندان در قامت مشاوره و راهگشایی لطیف و با احساس راهبردی داشته باشد و از هر چه جام وطن خود را نخله می‌کند، بیزار باشد.

نمایش کلنل، نمایش خیر است در مقابل شب یا بهتر بگویم نوعی صفت‌بندی اولیا در مقابل اشقیانست. این نمایش به صفت‌بندی آدم‌های کوله‌لای که با خیانت، زمینه‌فحاشی و کثرت یک ملت را به جهت عقده‌گشایی‌های ابلیه‌نشان فراهم می‌کند، می‌پردازد. در مقابل آنهایی که دل در گرو داشته‌های خود سینه سپر کرده‌اند قرار دارند؛ همان‌هایی که با بهره‌ا از وجود تفکر دینی، مباحث می‌کردند بر وجود امامی که خود در خراسان بر اساس

که شهرهای مشهد مقدس، تهران، اصفهان و شیراز نیز در این نقشه دیده می‌شود. آرس در این تصویر علاوه بر اعلام نفرت خود از امریکا، روی رفاقت، علاقه و دوستی با ایران تأکید کرده است.

آرس با زمانه خویش همراهی خوبی دارد و همانند یک هنرمند واقعی به رویدادهای روز دنیا پیرومون خود آگاه است. این آگاهی را می‌توان در دو اثر دیگر وی مشاهده کرد. در یکی از این آثار روزگار تنومند بوکسوری را می‌بینیم که در حال جاسازی یک گوشی تلفن همراه مجهز به تمامی نرم‌افزارهای ارتباط جمعی جهانی در دستکش بوکس انگشتی و پنجه‌ای خود است. این هنرمند در این اثر قدر تمدنی رسانه را در بیان وارونه حقایق به چالش می‌کشد و نشان می‌دهد آنچه در دنیای امروز مایه قدرت است یا حداقل اینگونه تصور می‌شود، رسانه است. آرس این چالش را در تصویر دیگری بسیار هوشمندانه‌تر به چالش کشیده است؛ تصویری که در آن اسلحه‌ای طراحی شده که یک گوشی تلفن همراه مملو از نرم‌افزارهای رسانه‌ای بر خط، جای خناب حاوی فتنگ‌های جنگی را گرفته است. این دو اثر به خوبی مخاطب خود را تحت تأثیر قرار می‌دهد تا هر چه را در رسانه‌های جمعی و نرم‌افزارهای مرتبط با آن به دستش رسید، نپذیرد.

نمایشگاه «کارتون و کاریکاتور هنرمندان امریکای لاتین» با آثار ۴۰ هنرمند با موضوعات استبدادستیزی، ضدصهیونیستی و طوفان لاقصی از ۱۱ تا ۲۸ آبان در موزه هنرهای معاصر تهران میزبان علاقه‌مندان است.

ظلم و جهالت مسموم‌شده و هرگاه نیاز به شفاعت و واسطه‌ای برای برداشتن موانع ظالمانه داشتند، بر آستان او حاضر می‌شدند و طلب باری می‌جستند.

کنسرت نمایش کلنل در حالی روی صحنه تئاتر از علاقه‌مندان مشترک تئاتر و موسیقی سنتی میزبانی می‌کند که می‌توانست با کمی تأخیر در آغاز اجراهای خود با برقراری هماهنگی کامل تمامی عوامل سازنده آن، به اثر فاخری تبدیل شود که مخاطبان آن با اقدامی بی‌نقص در فرهنگ و هنر ایرانی با هدف معرفی شخصیتی تاریخی، ملی و مذهبی رویه‌رو شوند.

با اینکه نمایشنامه اثر بسیار دقیق و حساب‌شده در طراحی صحنه‌ها و گفت‌وگوهای آن نوشته شده است و مطالعه آن به تنهایی تصویری روشن از کلنل محمدتقی خان پسیان به عنوان ناجی خراسان و نخستین خلبان ایرانی ارائه می‌کند اما اجرای تمام و کمالی ندارد. درست است که بازیگران خوبی دارد و گروه ارکستر ۳۰ نفره آن با خوانندگی محمد معتمدی، زنده از تماشاگران اثر پذیرایی می‌کنند اما از نگاه حتی یک تئاتر بین‌فهمی نمی‌خالی از ایراد نیست.

کنسرت نمایش کلنل نمره الف نمی‌گیرد اما به ادعای بسیاری از تماشاگران حرفه‌ای تئاتر جزو آثار انگشت‌شمار یک دهه اخیر تئاتر ایران است که در مجموع معیارهای ارزیابی تئاتر قابل قبول است. علاوه بر آن رافت و مهربانی اسام رضاع (به نمایندگی از اهل بیت(ع) در ایران در تمامی لحظات نمایش حس می‌شود، آنچنان که بال‌های دل‌مخاطب را برای زیارت می‌گشاید.

سرزمین ایران نمونه‌های کلنل محمدتقی خان پسیان بسیاری را در خود داشته و خواهد داشت که از جمله آنها می‌توان به سردار شهید حاج قاسم سلیمانی اشاره کرد. وطن پرستی همراه با ارادت کلنل پسیان به اهل بیت(ع) مخاطب را به یاد روح پهلوانی حاج قاسم می‌اندازد و برای کسی که عاشقانه قهرمان‌هایش را بشناسد، قابل درک است.

روایتی از پستی و بلندی‌های زندگی

تجسمی

■ **سیدعلی مددزیدی**
 «سسر هر مردی را که می‌برند، آرزوهای زنی بر باد می‌رود و دست‌های کودکی رها می‌شود. سسر هر مردی را که می‌برند، قلب مسادری از تیک و تاک می‌ایستد و استخوان بغض، در گلوئی پدري پیر، گیر می‌کند. خدانشناس‌ها نمی‌فهمند که این مرد، ساینان پسری است که باید مثل خودش بار بیاید و پدربودن را یاد بگیرد، ولی چگونه این را بفهمند، کسانی که پسر را پیش چشم پدر و پدر را در برابر دخترش می‌کشند؟ پیرمردها را چنان می‌زنند که استخوان‌های تکیده‌شان تیر می‌کشد و تمام می‌کنند.»

«جان من است او» روایت پستی بلندی‌های زندگی یکی از همین زن‌هایی است که پیوند جان‌ش را به لب تیغ سسرید؛ روایتی که تنها به یک نقطه منتهی می‌شود؛ نورخدا. سید نورخدا موسوی ۵۳سال پیش در میان کرانه سبز باختری کشور به دنیا آمد. ایام طفولیت و نونهالی را در لرستان ورق زد و پس از فارغ‌التحصیلی از دانشگاه علوم انتظامی، در قامت سبزویشان حافظ امنیت مشغول کار شد. ابتدا پسر از تهران به زیر حوزه استحفاظی اش رفت و پس از تولد نورچشمی‌هایش نوبت به خرم‌آباد رسید.

ایام با آرامشی نسبی همراه بود. خانواده موسوی پس از مدت‌ها اجارهنشین خاندان شدند. بچه‌ها در حال قد کشیدن بودند و کمپوش روزگار با خوشی سپری می‌شد که ناگهان گردوخاکی از جنوب شرق کشور به پاخاست و کام ایران را به تلخی کشاند. سیستم کهن به دست شیاطین انسی نامن شده بود. نورخدا تصور می‌شود، رسانه است. آرس این چالش را در تصویر دیگری بسیار هوشمندانه‌تر به چالش کشیده است؛ تصویری که در آن اسلحه‌ای طراحی شده که یک گوشی تلفن همراه مملو از نرم‌افزارهای رسانه‌ای بر خط، جای خناب حاوی فتنگ‌های جنگی را گرفته است. این دو اثر به خوبی مخاطب خود را تحت تأثیر قرار می‌دهد تا هر چه را در رسانه‌های جمعی و نرم‌افزارهای مرتبط با آن به دستش رسید، نپذیرد.

نمایشگاه «کارتون و کاریکاتور هنرمندان امریکای لاتین» با آثار ۴۰ هنرمند با موضوعات استبدادستیزی، ضدصهیونیستی و طوفان لاقصی از ۱۱ تا ۲۸ آبان در موزه هنرهای معاصر تهران میزبان علاقه‌مندان است.

محمدتقی عزیزیان زمانه، نویسنده اثر با عبادت از نورخدا بسیار جگرسوز می‌شود و همان جا این عزم در او شکل می‌گیرد که نباید روایت نورخدا در کنج خانه خاک بخورد. شرایط نورخدا برای اینکه راوی روایت باشد، مهیا نیست و به همین علت سکان روایت را به بانو کبری حافظی می‌سپارند و به طور رسمی «جان من است او» متولد می‌شود.

سپردن سکان روایت به خانم حافظی، با سختی‌هایی نیز همراه می‌شود. نویسنده ارشد و فرماندهان وقت را از ایشان دشوارترین دیگر اینکه روایت زخم‌ها، دوندگی‌ها و کشیدن بار زندگی شاید برای ایشان سخت باشد... اما با تمام اینها مصاحبه‌ها به سرانجام رسید و محصول قلم جناب عزیزیان به کتابی تبدیل شد که اکنون پیش روی ماست. قلم نویسنده روان است و بدون هیچ ابهام و اغراقی پیش می‌رود. روایت با سبک و سیاق خاطر‌نگاری از تولد راوی شروع می‌شود و با شهادت شهید نورخدا به پایان می‌رسد. تقریباً در ۱۰۰ صفحه ابتدایی، خواننده فقط با سرگذشت خود کبری حافظی سروکار دارد و با جزئیات فراوان قصه زندگی خانم حافظی از کودکی تا جوانی را می‌شنود. بالاخره در نیمه نیز به صفحه خاطرات می‌پیوندد. در نیمه دوم نیز کام‌گانه همسر شهید محور و تک‌راوی کتاب است و شاید به همین علت سرگذشت شهید، با جزئیات کمتر و در ساحت اجمال روایت می‌شود.

«جان من است او» مجموعه خاطراتی است که ما را بر سر سفره تلخ و شیرین‌های زندگی یک همسر جانباز و شهید می‌نشانند. زحمت فراخند چاپ را انتشارات سوره مهر کشیده و اثر با قیمت ۶۵هزار تومان قابل تهیه است.

رقابت نوجوانان در رویداد ملی «بازیستا»

رویداد

■ **فاطمه شعبانی**

اولین رویداد ملی بازی‌نامه‌نویسی «بازیستا» ویژه نوجوانان در شرف برگزاری است.

در این رویداد، نوجوانان علاقه‌مند به بازی‌سازی بر اساس مجموعه موضوعات استخراج‌شده از محصولات فرهنگی با منابعی در بخش قهرمان من شامل فیلم، انیمیشن و سریال کار خود را آغاز می‌کنند و به تولید بازی‌نامه می‌پردازند. در رویداد بازیستا نوجوان‌ها قرار است نسبت به مفاهیم دینی، ملی و هویتی و همچنین محصولات رسانه‌ای و فرهنگی کشورگشایی داشته باشند، به همین خاطر موضوعات رویداد طوری انتخاب شده‌اند که بتوانند این هدف را پوشش دهند. ایران من، قهرمان من، آیین من و بخش‌های ویژه از جمله عرشه‌های مهم این رویداد هستند.

قرار است نوجوان‌ها در رویداد بازیستا در سه حوزه بازی طراحی بازی بردانند که عبارتند از:

■ **بازی رومیزی**: دسته‌ای از بازی‌ها که می‌تواند شامل صفحه بازی، مهره‌ها، کارت‌ها و تاس باشد و عموماً به صورت گروهی و در جمع‌های دوستانه و خانوادگی بازی می‌شود و تعامل افراد با بازی و بین افراد، از طریق همین ابزارها انجام می‌شود.

■ **بازی محیطی**: دسته‌ای از بازی‌ها که در یک محیط نسبتاً وسیع و گسترده بازی می‌شود. تعامل افراد با بازی از طریق معماها، چالش‌ها و پیدا کردن وسایل در محیط بازی انجام می‌شود.

■ **اتاق فرساز**: یک نمونه خاص و ویژه از بازی‌های محیطی که محیط بازی آن، به یک یا چند اتاق محدود می‌شود، مانند بازی محیطی و افراد باید رئیس حوزه هنری استان قزوین است.